Actualiteitendag Grondverwerving en Schadevergoedingen

Laat je in één dag weer bijpraten over de laatste ontwikkelingen, ervaringen en recente jurisprudentie rondom grondverwerving tijdens deze Actualiteitendag Grondverwerving en schadevergoedingen op **vrijdag 27 november 2026**. Alweer voor de zesde keer georganiseerd door de NVR en het IAR.

Deskundige docenten behandelen dit jaar de actualiteiten op het gebied van voorkeursrechten, minnelijke verwerving, spuitzonering en het kostenverhaal onder de Omgevingswet. Tevens is er tijdens de lunch en de afsluitende borrel volop gelegenheid om bijpraten met je vakgenoten.

Doelgroep

Hou je je professioneel bezig met grondverwerving en (bestuursrechtelijke) schadevergoedingen, alles in de ruimste zin des woords? Werk je bijvoorbeeld als rentmeester, makelaar, notaris, taxateur of advocaat, of als jurist of grondverwerver bij of voor de rijksoverheid, een provinciale of gemeentelijke dienst, waterschap of nutsbedrijf?

Volg dan deze dag!

Datum en locatie

Vrijdag 27 november 2026
Locatie: Fletcher Hotel-Restaurant De Wageningsche Berg, Generaal Foulkesweg 96, 6703 DS Wageningen

Docenten

mr. R.J. (Robert) Lucassen, *Overwater Grondbeleid Adviesbureau BV*
mr. M.J.H. (Richard) van Baalen, *BVD advocaten*
mr. C.J. (Caren) Schipperus, *ALEX advocaten*
ir. R.A.K.M. (Robbin) Bouten, *Gloudemans*
ir. ing. T.A. (Bertold) te Winkel RT MRICS, *Gloudemans*

Programma

(wijzigingen voorbehouden)

08.30 uur	**Ontvangst**
09.10 uur	**Welkom, inleiding en overzicht van het programma** *ir. Anita de Moed - NVR*

09.15 uur **Actualiteiten voorkeursrecht**
mr. Robert Lucassen - Overwater Grondbeleid Adviesbureau BV
- De verruimde termijnen
- De verlenging o.b.v. het omgevingsplan
- De belangenafweging en het evenredigheidsbeginsel
- Eerste jurisprudentie onder de Omgevingswet

10.45 uur **Pauze**

11.00 uur **Minnelijke verwerving**
mr. Richard van Baalen - BVD advocaten
- Gevolgen van nieuwe onteigeningsregels
- Gevolgen van nieuwe regels over voorkeursrecht
- Verwerving ten behoeve van energietransitie
- Verwerving rondom spuitvrije zones
- Jurisprudentie/varia

12.30 uur **Pauze, lunch**

13.30 uur **Spuitzonering**
mr. Caren Schipperus - ALEX advocaten
- Algemeen juridisch kader (korte inleiding)
- Actuele rechtspraak
- (Non) ontwikkelingen in wet- en regelgeving
- Beleidsinitiatieven bij gemeenten
- Initiatieven vanuit de markt

15.00 uur **Pauze**

15.15 uur **Kostenverhaal onder de Omgevingswet**
ir. Robbin Bouten en ir. ing. Bertold te Winkel RT MRICS - Gloudemans
- Recapitulatie systematiek/werking van kostenverhaal
- Kostenverhaal en financiële bijdragen in de omgevingswet
- Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten bij kostenverhaal
- Samenloop kostenverhaal en waardering
- Welke rol speelt kostenverhaal in praktijk
- Praktijkvoorbeelden en jurisprudentie
- Actualiteiten kostenverhaal

16.45 uur **Einde, afsluitende borrel**

Organisatie

ir. Anita de Moed

Anita de Moed organiseert al geruime tijd cursussen en opleidingen voor Rentmeesters NVR, zowel voor de opleiding tot rentmeester als voor de permanente educatie van leden van de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters NVR.

Docenten

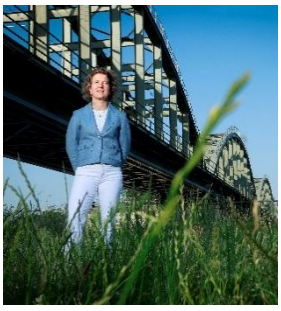
mr. Robert Lucassen

Mr. R.J. (Robert) Lucassen is sinds 2022 als senior jurist grondzaken en gebiedsontwikkeling werkzaam bij Overwater Grondbeleid Adviesbureau te Strijen. Daarvóór was hij gedurende 25 jaar werkzaam in de commerciële vastgoedadvocatuur, waar hij een advies- en procespraktijk had rondom het publiekrechtelijk voorkeursrecht. Zijn bijzondere interesse ging ook in die periode uit naar diverse vraagstukken op het grensvlak van bestuurs- en privaatrecht, met het accent op grondzaken, omgevingsrecht en (contracteren op het gebied van) gebiedsontwikkeling. In 2011 verscheen van zijn hand de Vraagbaak Wet voorkeursrecht gemeenten. De afgelopen jaren heeft hij veelvuldig gepubliceerd in onder meer de tijdschriften Grondzaken en gebiedsontwikkeling en het Land- en tuinbouwbulletin over onder meer het voorkeursrecht, het fenomeen zelfrealisatie en de jurisprudentie over gronduitgifte door de overheid die is verschenen na het Didam-arrest van de Hoge Raad van eind 2021. Robert is als auteur voor het onderwerp voorkeursrecht verbonden aan de Kluwer-online uitgave 'Omgevingswet Breed'.

mr. Richard van Baalen

Richard van Baalen houdt zich ongeveer twintig jaar bezig met grondverwerving, in zowel het privaatrechtelijke als het publiekrechtelijke spoor, in de volle breedte. Hij deed ervaring op vanuit het perspectief van de overheid en ook vanuit de private sector. Als advocaat heeft een bijzondere aandacht voor het agrarische werkveld en (dus) ook het pachtrecht. Daarnaast treedt hij ook geregeld op als inleider en docent.

mr. Caren Schipperus

Caren Schipperus is in 2000 afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam en begonnen als advocaat, op het snijvlak van gebiedsontwikkeling, vastgoed en ruimtelijke ordening. In 2008 is zij een eigen advocatenpraktijk gestart, vanaf 2018 onder de naam van ALEX advocaten B.V. Zij schrijft regelmatig artikelen en blogs over onderwerpen die zij in de praktijk veel tegenkomt, zoals de Bibob en spuitzonering. Haar cliënten zijn met name bedrijven (zandwinning, ontwikkelaars en beleggers) met daarnaast de overheid of particuliere opdrachtgever. Als nevenactiviteit is zij actief binnen de gemeente Wijchen als klimaatburgemeester. Zij zet zich in om burgers en bedrijven te helpen hun footprint te verkleinen en zich aan te passen aan het veranderend klimaat.

ir. Robbin Bouten

Robbin Bouten is sinds 2010 werkzaam bij Gloudemans als planeconoom/gebiedseconoom. Daarvoor is Robbin, na zijn studie Technische Bedrijfskunde (richting civiele techniek) aan de Universiteit Twente, werkzaam geweest bij Heijmans en DHV (nu Haskoning). Robbin rekent aan gebiedsontwikkelingen en maakt deze financieel inzichtelijk in combinatie met ontwikkel- en samenwerkingsstrategieën. Daarnaast is het kostenverhaal, privaatrechtelijk en publiekrechtelijk, sinds 2008 een rode draad in zijn carrière. Als iemand, die de jurisprudentie op de voet volgt en diverse cursussen op het gebied van kostenverhaal verzorgd, is hij gespecialiseerd in de praktijk van (publiekrechtelijk) kostenverhaal. Robbin schreef daarnaast meerdere artikelen in Grondzaken in de Praktijk/Grondzaken en gebieds-ontwikkeling en recent voor het Tijdschrift van Bouwrecht over het kostenverhaal in gebiedsontwikkelingen.

ir. ing. Bertold te Winkel RT MRICS

Bertold te Winkel is verbonden aan Gloudemans als rentmeester en taxateur. Hij houdt zich vooral bezig met begeleiden en adviseren van gebiedsontwikkelingen. Met name op het vlak van de haalbaarheid, aanpak, advisering over schadeloosstelling, onteigening en begeleiding van financiële afspraken bij grondruilingen, waarbij zowel taxatie als kostenverhaal een rol spelen. Verder is Bertold gespecialiseerd in advies bij complexe taxatievraagstukken en toetsen op staatssteun. Hij verzorgt regelmatig voordrachten over onderwerpen in het vakgebied en heeft recent samen met Robbin Bouten enkele artikelen geschreven op het snijvlak van kostenverhaal en waardering.

Deelname, kosten en korting

Deelname aan de cursusdag kost voor NVR-leden € 495,00 exclusief 21% btw. Voor niet-NVR-leden kost de cursusdag € 540,00 exclusief 21% btw. Bij dit bedrag is inbegrepen een digitale syllabus, koffie/thee, lunch en de afsluitende borrel.

Studiepunten

De Nederlandse Vereniging van Rentmeesters heeft 6 studiepunten toegekend.
Bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), de Vereniging Agrarisch Specialisten in het Notariaat (VASN), de Vereniging Agrarische Bedrijfsadviseurs (VAB), de Stichting Opleiding Medewerkers in het Notariaat (SOMN), het Register Belastingadviseurs (RB), het Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT) en het Register DOBS worden studiepunten aangevraagd.

De Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). De opleidingspunten voor deze cursus dienen door advocaten zelf opgevoerd te worden in de jaarlijkse controle (CCV) met overlegging van het bewijs van deelname en het betreffende cursusprogramma. Het volgen van één netto uur onderwijs levert één opleidingspunt op. Zie voor meer informatie: Permanente educatie | Nederlandse orde van advocaten

Het bewijs van deelname wordt uiterlijk vier weken na de cursusdag beschikbaar gesteld in uw IAR-klantportaal, mits zowel bij aankomst als bij vertrek de presentielijsten door u zijn afgetekend.

Informatie en aanmelding

Instituut voor Agrarisch Recht
Postbus 245
6700 AE Wageningen
T 0317 – 42 41 81
M info@iar.nl
W www.iar.nl